

ČÍM UMÝVAT NÁDOBÍ?

Pokud jsou na nádobí zbytky jídla nebo mastnota, odstraníme je nejdříve pomocí stěrky. Poté jej myjeme ve dřezu s horkou vodou (a popř. s octem), následně jen krátce oplachujeme vlažnou vodou.

Prostředky do myček na nádobí obsahují fosfor

Na rozdíl od přípravků pro ruční mytí nádobí, obsahují přípravky pro myčky změkčovače, většinou s obsahem fosfátů, jejichž podstatná část je vypouštěna do vodních toků. Fosfáty představují velkou zátěž životnímu prostředí (přemnožení řas a vytváření tzv. vodního květu). Ekospotřebitel dbá na to, aby kupoval do myčky bezfosfátové mycí prostředky. Od ledna 2017 budou v celé EU všechny tablety do myček povinně bezfosfátové.

Je více eko mytí v ruce nebo v myčce?

Moderní myčky nádobí snižují spotřebu vody i energie ve srovnání s běžným mytím pod zbytečně rychle tekoucí vodou. Stále ale platí, že při šetrném umývání nádobí hlavně v málo početných rodinách nákup myčky pečlivě zvažujeme; nejen kvůli nákupní ceně, provozním nákladům, ale i dopadům na životní prostředí při výrobě i likvidaci. Vždyť původně byly určeny jen do velkých provozoven typu jídelen či hotelů.

EKOLOGICKÉ ODVÁPŇENÍ

Jenom tam, kde je středně tvrdá, tvrdá a velmi tvrdá voda, tzn. tvrdost vody nad 10° (> 1,8 mmol/l), je nutné čas od času odvápnovat.

Odvápňovač pro kávovar

Rozpustíme 2 polévkové lžíce kyseliny citronové v litru vody, naplníme nádobu na vodu a necháme protéci polovinu vody, vypneme přístroj. Nejdříve po hodině přístroj zase zapneme, zbytek vody s kyselinou necháme dotéci. Nakonec důkladně propláchneme vodou.

Odvápňovač pro myčky na nádobí

Rozpustíme v 1 litru vody cca 3 polévkové lžíce práškové kyseliny citronové a nalijeme do označené nádoby. Používáme jako obvyklý odvápnovač do myčky.

CHCETE SE DOZVĚDĚT VÍCE?

Navštivte naše stránky www.ekospotrebitel.cz

„Ekospotřebitel“ zanechává na naší planetě menší stopu (tzv. ekostopu), protože používá obnovitelné zdroje energie, podporuje místní ekonomiku, ekologické zemědělství, minimalizuje množství odpadu apod., a tak zbytečně nezatežuje své životní prostředí hlukem, emisemi či nadměrnou spotřebou. Kde hledá rady? Také na webových stránkách nezávislé ekoporadny Rosa, kde jsou ke stažení osvětové materiály, bezplatné poradenství a informace k tématům – zdravé přebalování, kampaň Týden opravdových plen, hračky šetrné k přírodě i dítěti, dámské hygienické potřeby šetrné k ženě i přírodě, a řada dalších ekospotřebitelských otázek a odpovědí.

pomáhat lidem pomáhat přírodě

Ekoporadna ROSA už více než 20 let „pomáhá lidem pomáhat přírodě“. Jejím posláním je šířit myšlenky souladu člověka s přírodou a principu trvalé udržitelnosti a pomáhat jejich uvádění do života výchovou, osvětou a vlastním příkladem; nabízet řešení na osobní, místní, regionální i vyšší úrovni. Hlavními tématy jsou odpovědná spotřeba zaměřená na jednotlivce, rodiny i organizace, firmy a úřady; dále pak místní produkty a přírodní zahrady.

Vydala společnost Rosa o.p.s. v roce 2015 v rámci projektu Krok za krokem k šetrné domácnosti. Informační materiál vznikl díky spolupráci s Ekologickým institutem Veronica (www.veronica.cz).

Senovážné náměstí 9,
370 01 České Budějovice,
tel.: 778 164 661, e-mail: rosa@rosacb.cz

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů.

fond
pro NNO

NROS
Nadace rozvoje občanské společnosti

nadace
partnerství
LIDE A PŘÍRODA

ICELAND
LICHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants

www.fondnno.cz, www.eeagrants.cz

Krok k šetrné domácnosti

PRANÍ, MYTÍ, ČIŠTĚNÍ – ekoLOGICKY

jak někdy méně znamená více

Ekospotřebitelé se snaží i při úklidu minimalizovat používání chemie. Ekologický úklid znamená především změnu myšlení a následnou změnu postupů. Někdy jde o oživení rad našich babiček, jindy naopak o používání moderních materiálů a prostředků. V žádném případě však nejde o návrat k velké dřině našich předků: rejžákům či valše.

www.rosacb.cz

NAŠE DOMÁCNOST NENÍ OPERAČNÍ SÁL

Lidé často věří reklamě, která líčí, jak jsou naše byty a domy trvale ohroženy nemocemi. Nesmyslná dezinfekce a hubení škůdců všemi dostupnými prostředky zabíjejí sice bakterie a choroboplodné zárodky, ale oběti této „chemické očisty“ jsou nejen ony zárodky, ale také my lidé, domácí zvířata a životní prostředí. Dezinfekční přísady a účinné látky v pracích a čistících prostředcích navíc zabíjejí také bakterie, které jsou pro lidi a životní prostředí užitečné, čímž trvale oslabují náš imunitní systém.

TIP: Vyhýbejte se úklidovým prostředkům s nápisy: „dezinfekční“, „baktericid“, „hubí bakterie“, „biocid“, „antibakteriální“, „s aktivním chlorem“ či „čistí hygienicky“.

CO JSOU TO TENZIDY

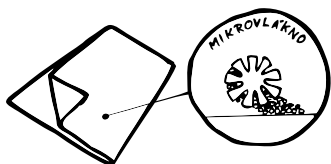
Látky, které na sebe navazují špínu a mastnotu a převádějí ji do vody. Jsou v přípravcích pro úklid, praní, ruční mytí i pro myčky. Svým složením to však mohou být chemicky velmi různorodé látky. Jako každá organická látka podléhá v prostředí biologickému rozkladu. Úplnost rozkladu velmi závisí právě na chemické podstatě tenzidu. Zákonem se ale hlídá pouze tzv. celková rozložitelnost, tj. rozklad tenzidu do chvíle, než ztratí své pěnové vlastnosti. Z tohoto důvodu už nevidíme pod čistírnami odpadních vod hromady pěny, nepěnové organické zbytky z tenzidů ale zůstávají v životním prostředí dál.

BEZ ČEHO SE EKOSPOTŘEBITEL OBEJDE:

Pro větší komfort, ale z hlediska skutečné čistoty zcela zbytečně, jsou do úklidových, pracích a mycích prostředků přidávány další přírodu zatěžující pomocné látky. Jde o barviva a parfémy nebo v pracích práscích tzv. „plnidla“ vytvářející sypanost a další.

UTĚRKY Z MIKROVLÁKEN

Tzv. „švédské“ utěrky umí ušetřit až 80 % čistících prostředků, protože zachytávají i drobnou špínu na svá mikrovlákna. Mohou se používat suché nebo mírně navlhčené. Na čištění se už nepřidává žádná chemie ani saponáty. Utěrky jsou dostupné v různých variacích: nejjemnější na okna, skla, monitory; průměrná na běžný úklid většiny ploch a nejsilnější pak jako hadr na podlahy. Po zašpinění je lze vyprat mýdlem nebo v pračce.

EKOZNAČENÍ A EKO-NEOZNAČENÍ

Vedle doporučených čistících, pracích a mycích prostředků označených oficiální ekoznačkou **Ekologicky šetrný výrobek EŠV** existují ty, které je třeba upřednostnit - jsou vždy ekologické sami o sobě a v ekologickém úklidu hrají nezapomenutelnou roli:

NÁHRADY Z PŘÍRODY

- ocet nebo citron v ředěné nebo koncentrované podobě poslouží na mytí nádobí, podlah, oken, pro změkčení prádla nahradí aviváž, použít se dají i na močové a vápenné usazeniny na toaletě, s horkou vodou zprůchodní ucpaný odpad
- místo chemické parfemace slouží esenciální vonné olejčky, odvary z koření či svazky bylinek, které provoní umyté plochy, nahradí aviváže nebo WC kostky a gely
- je vhodné je používat častěji a nechat déle působit (ideálně přes noc), jsou slabší než agresivní chemické produkty
- jsou šetrné k povrchům, na které se používají

SPRÁVNÉ DÁVKOVÁNÍ

Část zbytečné zátěže životního prostředí vychází z předávkování. Výrobci si potřebující zaručit, že jejich prostředek bude mít dobré čistící schopnosti při každé tvrdosti vody a také při nejsilnějším znečištění - doporučuje se tedy jednoduše „maličko více“, než je potřeba. Podlaha, prádlo či nádobí nebude ale „čistější než čisté, bělejší než bílé, čirější než čiré...“, ať dáme jakékoliv množství prostředku navíc. Proto je důležité správně dávkovat dle místní tvrdosti vody (dozvíte se ve vodárně).

TIP: Snažte se znečištění předcházet (rohože před dveřmi, sítko ve dřezu) nebo volte mechanický způsob odstranění nečistot (záchodová štetka, péro na prošťouchnutí odpadů).

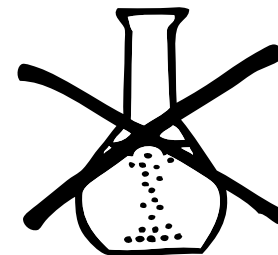
TIP: Při nákupu se vyplatí podrobně sledovat doporučené dávkování – výrazně levnější prací prášky mají vyšší doporučené dávkování, takže cena za jedno praní je srovnatelná s dražšími.

JAK SI VYBRAT PRACÍ PROSTŘEDEK?

Neexistuje žádný prací prostředek, který by byl příznivý pro životní prostředí, natož pro povrchové vody. Přestože dnes už jsou i v České republice a v celé EU všechny prostředky bezfosfátové, stále mohou obsahovat jiné problematické a mnohdy zbytečné látky. Nejsou žádné stoprocentně ekologické prostředky, jen některé mohou být šetrnější než jiné.

Pereme s ekoznačkou

Aktuální seznam (ač dosti skromný) pracích prostředků s certifikátem Ekologicky šetrný výrobek EŠV najdete na webu CENIA, české informační agentury životního prostředí, www.ekoznacka.cz.

JAK PRÁT S OHLEDEM K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ?

- ✘ Prádlo třídíme podle barvy a stupně znečištění, dle toho volíme prací prostředek a program (barevné prádlo za použití prostředku na bílé prádlo bledne).
- ✘ Prádlo nepředpíráme - ušetříme tak asi 20 % vody, energie i pracího prášku), silně znečištěné prádlo můžeme odmočit např. ve vaně ve vodě po koupání.
- ✘ Jednotlivé skvrny je vhodné ošetřit předem, ideálně ihned po jejich vzniku.
- ✘ Dostatečně plníme kapacitu pračky – asi ze ¾ - opět tím šetříme elektřinu, prací prostředek i vodu.
- ✘ Při nákupu nové pračky kupujeme tu energeticky nejúspornější (třída A+++), navíc s úspornými programy.
- ✘ Volíme co nejnižší teplotu praní – na neušpiněné, ale jen onošené prádlo, stačí 30 °C, praní při 90 °C používáme jen zcela výjimečně pro prádlo infekčně znečištěné.

